

maksut Helsingin maksuja korkeammiksi.

Varsinaisille kuluttajille myydyin sähkön määrä väheni 3.4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lämmityssähkön myynti kasvoi kuitenkin 12 % edellisestä vuodesta. Kulutuksen pieneneminen oli seurausta valtioneuvoston antamista energian käytön rajoittamista koskevista määräyksistä ja suosituksista sekä poikkeuksellisen suurista sähkön hinnan korotuksista.

Kuluttajavalistus Sähkölaitos pyrki omalta osaltaan ohjaamaan kuluttajiaan tarkoituksenmukaisempaan ja taloudellisempaan energiankäyttöön järjestämällä kaikkiaan 175 opetus- ja luentotilaisuutta näyttely- ja havainto-opetustiloissaan.

Sähkön myynti jakelualueelle kuluttajaryhmittäin esitetään taulussa 2 A, s. 408 ja sähkönkuluttajien lukumäärät kuluttajaryhmittäin taulussa 2 B, s. 409.

Voimalaitokset

Hanasaari Hanasaari B:n ensimmäinen koneisto tahdistettiin ensi kerran verkkoon 19.1. Kaupalliseen käyttöön koneisto siirtyi 1.7. lukien, ja sen vastaanottokokeita suoritettiin joulukuussa. Voimalaitokseen valmistui vuoden alussa myös 50 MW apukattila, joka on tarkoitettu höyrykaukolämmön tuotannossa huippu- ja varalaitokseksi.

Toisen koneiston rakennus- ja laitesuunnittelutyöt sekä hankintatoimenpiteiden hoitaminen jatkuivat koko vuoden. Toisen vaiheen rakennusurakkasopimus allekirjoitettiin 10.6. ja viimeistenkin laiteosien hankinnat saatettiin alulle vuoden lopulla.

Kellosaari Kellosaaren toinen kaasuturbiinikoneisto tuli kaupalliseen käyttöön 18.2. Ensimmäisen koneiston vastaanottokokeiden yhteydessä tapahtui toukokuun lopulla roottorivaurio, jonka seurauksena koneistoon tehtiin useita korjauksia ja parannuksia. Koneiston uusintavastaanottokokeet suoritettiin hankkijan kustannuksella lokakuussa. Kellosaaren öljylaiturin valvontarakennus valmistui ja vastaanotettiin heinäkuun lopussa.

Suvilahti Suvilahden vuonna 1909 käyttöön otettu voimalaitos pysäytettiin 8.7., jolloin sen viimeiset kuusi 28 MW tehoista kattilaa sekä 30 MW ja 10 MW tehoiset turbogeneraattorit jäivät lopullisesti pois tuotannosta.

Sähköasemat ja kaukokäyttö

Rakentaminen, suunnittelu, hankinnat ym. *Suvilahden* uusi sähköasema valmistui lokakuun alussa. Yksi 110/30 kV päämuuntaja siirrettiin vanhalta sähköasemalta uudelle, osa vanhasta 110 kV kytkinlaitoksesta purettiin ja huoltorakennuksessa sijainnut 10 kV kytkinlaitos otettiin pois käytöstä.

Viikinmäen uuden 110/20 kV sähköaseman rakennustyöt jatkuivat koko vuoden. Asemarakennuksen rakennusteknilliset työt valmistuivat lokakuussa ja 20 kV kytkinlaitoksen asennustyö valmistui marraskuussa, mutta 110 kV ulkokytkinlaitoksen laiteasennukset jatkuivat vielä seuraavan vuoden puolelle.

Myllypuron sähköasemalle tulevan 110 kV kytkinlaitoksen suunnittelutyö aloitettiin ja aseman II vaiheen rakentamisesta tehtiin periaate-esitys, jonka teollisuuslaitosten lautakunta hyväksyi lokakuussa.

Keskusvalvomossa otettiin käyttöön uusi verkkokäskyjärjestelmän pääohjauskoje. Kaukokäyttö-

asennukset Suvilahden uuden sähköaseman ja itäisen aluevalvomon välillä tapahtuvaa tietojen siirtoa varten saatiin valmiiksi.

Sähkötalon puhelinvaihteen toisen toimituserän, joka käsittää 600 alaliittymää, toimittamisesta sovittiin hankkijain kanssa. Selvitystyö laitoksen autoradiopuhelinjärjestelmän muuttamisesta Posti- ja lennätinhallituksen uusien määräysten mukaiseksi valmistui.

Kiinteistöt

Sähkölaitoksen vanhan toimitalon muutos- ja korjaustöiden viimeinen rakennusvaihe valmistui huhtikuussa ja luovutettiin poliisilaitoksen käyttöön. Piha-alueen ja vesikaton korjaustyöt valmistuivat vuoden loppuun mennessä.

*Rakennus-,
muutos-
ja korjaus-
työt, suunnittelu*

Kantakaupungin piirikeskuksen suunnittelutyöt ja urakkakilpailun valmistelu jatkui koko vuoden. Sisäasiainministeriön poikkeuslupa rakennushankkeelle saatiin heinäkuussa ja rakennuslupa lokakuussa. Kun vuodelle 1975 vahvistetussa talousarviossa tälle hankkeelle ei myönnetty määrärahoja, jouduttiin urakkakilpailu keskeyttämään ja hankkeen toteuttamista lykkäämään ainakin yhdellä vuodella.

Annalan keskusvaraston rakennustyöt entisen korjauspajan tilojen muuttamiseksi autohuoltamotiloiksi käynnistyivät lokakuussa.

Viikinmäen asuinrakennuksen rakentamista koskevat urakkatarjoukset saatiin vuoden lopulla ja niiden käsittely jatkui yli vuodenvaihteen.

Sähköverkot ja ulkovalaistus

110 kV avojohtoa Pitäjänmäki—Vanhakaupunki siirrettiin tietöiden vuoksi noin kahden kilometrin matkalla välillä Haaga—Metsälä. Pitäjänmäki—Tammisto johdolla suoritettiin vahvistustöitä välillä Malminkartano—Tammisto.

*Johtojen
siirto ja
vahvistaminen
Kaapelit
työt*

10 kV alueen huomattavin työkohte oli Suomenlinnan merikaapeliyhteyden rakentaminen siihen liittyvine rantatöineen. Muita tämän alueen huomattavia kaapelointikohteita olivat Suvilahti, Merihaka, Brahenkatu—Helsinginkatu sekä Hämeentie. Liikenteenohjausvalokaapelointien yhteydessä vahvistettiin ja täydennettiin jakeluverkkoa mm. välillä Meilahti—Munkkiniemi sekä Kalliossa ja Sörnäisissä.

20 kV alueella suoritettiin kaapelointeja mm. Itä-Pasilassa, Kannelmäessä, Käpylässä, Suurmetsässä ja Myllypurossa. Avojohtoverkkoa rakennettiin mm. Suutarilassa, Tapanilassa, Puistolassa ja Herttoniemessä.

Vuoden aikana valmistui 59 kellarimuuntamoita, 5 pylväsmuuntamoita ja 20 tilapäistä muuntamoita. Suurjännitekuluttajia liitettiin verkkoon 27.

Muuntamot

Merkittävimpiä ulkovalaistuksen rakennuskohteita olivat Itä-Pasila ja Ruskeasu.

Kaukolämmitystoiminta

Kaukolämmön kuluttajien kokonaismäärä oli vuoden lopussa 2 971. Vesikaukolämmityksen pääverkkoon liitettiin 415 kuluttajaa, joista höyrykaukolämmityksestä siirrettyjä oli 10 ja aluelämmi-

*Kuluttajat
ja kulutus*